

afb. 2. Het gebied van de gemeente Rotterdam in 1865. Het stadsgebied van 718 hectare telde toen ruim 106.000 inwoners. Binnen de grens van het gemeentelijk territorium, aangegeven met een dikke zwarte lijn, liggen de donkere stadsdriehoek ("Stad"), uitlopend naar het Park in het westen en de Oude Plantage in het oosten, met daaromheen de iets lichtere 'Voorsteden' ten westen van de Cooslingel, respectievelijk ten oosten van de Goudesingel. Deze buitenwijken worden in wit omgeven door de polders Coolpolder; West- en Oost-Blommerdijkse polder; Rubroekpolder en de polder Kralingen. Ten zuiden van de rivier is op Feijenoord een ontwerp van de toekomstige haven- en stadsontwikkeling geschetst ('Nieuwe Stad'), evenals een brugverbinding met de oude stad (JKuyper; *Gemeente-Atlas van Nederland, naar officieele bronnen bewerkt, derde deel, Zuid-Holland* (Leeuwarden 1867). (GAR, bibliotheek 23F19)